

MARIHUANA – LEK CZY NARKOTYK?

Marihuana jest bez wątpienia jednym z tych tematów, który może rozgrzać niejedną rodzinną rozmowę. Wzbudza ona także skrajne emocje w świecie medycznym, naukowym i politycznym. Czy jest bezpieczna? Czy powinna być zalegalizowana, a może całkowicie zakazana? Czy jej efekty są naukowo udowodnione? Czy uzależnia? Czy rzeczywiście jest “cudownym lekiem”, jak nazywają ją niektórzy? To tylko kilka z licznych pytań, z którymi można się spotkać szukając informacji o marihuanie. Jeśli więc chcesz wyrobić sobie własne zdanie na jej temat to zapraszam do dalszej lektury.

Ale od początku, co to w ogóle jest marihuana? Terminem tym określa się suszone liście i kwiatostany, głównie roślin żeńskich konopi indyjskich (*Cannabis sativa*). Mieszanina żywicy, która ochrania wierzchołki kwiatowe i kwitnące szczyty roślin żeńskich to z kolei silniej działający haszysz. Są to dwa najbardziej rozpowszechnione środki uzyskiwane z konopi indyjskich, zawierające kannabinole i zaliczane do środków psychodysleptycznych. Środki psychodysleptyczne nazywane są inaczej środkami psychozomimetycznymi, halucynogennymi, psychozotwórczymi. Gdy podaje się je w dawkach nietoksycznych powodują u człowieka zmiany percepcji, myślenia, nastroju,

najczęściej pod postacią euforii, omamów wzrokowych, słuchowych, poczucia oderwania od rzeczywistości, zaburzeń koordynacji, mowy. Osoby stosujące marihuanę jako narkotyk, często posługują się innymi nazwami takimi, jak: zielone, ziółko, susz, trawa. Nazwy te zmieniają się, ale są one znane policjantom, którzy prezentują je na swoich stronach w celach prewencyjnych.

Marihuana to jednak coś więcej niż tylko nielegalny narkotyk. Wzmianki o marihuanie można znaleźć już w starożytnej medycynie chińskiej, gdzie była wykorzystywana jako środek przeciwbólowy, znieczulający, prze-

ciwdepresyjny, uspokajający, a nawet antybiotyk. Pomimo, że zwykle była stosowana zewnętrznie na przykład w postaci balsamu lub palona, to w XIX wieku podawano ją również doustnie

Trzeba podkreślić, że marihuana może wywołać psychiczne przyzwyczajenie, jednak jej potencjał uzależniający oceniany jest jako mniejszy w porównaniu do kokainy czy alkoholu. Badania wskazują, że jej stosowanie przez nastolatków wiąże się z większym ryzykiem rozwoju u nich depresji, jak i zwiększa prawdopodobieństwo uzależnienia.

do leczenia rzeżączki oraz dusznicy bolesnej. Efekt działania marihuany różni się w zależności od spożytej ilości, jak i doświadczenia osoby zażywającej. Zwykle osoba spożywająca doświadcza umiarkowanej euforii, a dopiero ostre zatrucia mogą czasem prowadzić do halucynacji, depresji, silnych wahań nastroju, psychoz, a działanie to mija

Warto podkreślić, że bez recepty możemy kupić inne preparaty z konopi, między innymi kremy, czy tzw. "olejki z marihuany". Preparaty te zostały jednak oczyszczone z substancji halucynogennych i zawierają przede wszystkim kannabidiol, czyli CBD.

uspokajające. Przykładem może być kannabichromen lub kwas kannabidiolowy. CBD, czyli kannabidiol, jest z kolei zupełnie pozbawiony właściwości psychozotwórczych.

Opisano wiele potencjalnych efektów stosowania zarówno marihuany, jak i samego THC. Można tutaj wymienić: obniżanie ciśnienia śródgałkowego u osób z jaskrą, łagodzenie nudności i wymiotów u pacjentów onkologicznych, redukcja dolegliwości bólowych u osób ze stwardnieniem rozsianym, czy zapobieganie napadom drgawek u niektórych pacjentów z padaczką lekooporną. Co leży u podstaw tak różnych wskazań, gdzie potencjalnie można wykorzystać marihuanę? Odpowiedź poznano pod koniec lat 80-tych XX wieku, kiedy to odkryto u ssaków, w tym u człowieka, specjalne receptory dla THC oraz substancji o podobnej budowie chemicznej. Doprowadziło to do opisanego całego układu endokannabinoidowego. Składa się on z dwóch głównych receptorów CB1 oraz CB2. Połączenie się substancji kannabinoidowej z receptorem wyzwała określoną reakcję organizmu. Receptory CB1 znajdują się głównie w ośrodkowym układzie nerwowym i odpowiadają w głównej mierze za kontrolę apetytu, pamięć, odczuwanie emocji i dolegliwości bólowych. Receptory CB2 związane są przede wszystkim z układem odpornościowym, a ich aktywacja prowadzi do pobudzenia reakcji immunologicznych. Warto podkreślić, że człowiek sam wytwarza kannabinoidy. Są >>

po upływie czterech do sześciu godzin. Trzeba podkreślić, że marihuana może wywołać psychiczne przyzwyczajenie, jednak jej potencjał uzależniający oceniany jest jako mniejszy w porównaniu do kokainy czy alkoholu. Badania wskazują, że jej stosowanie przez nastolatków wiąże się z większym ryzykiem rozwoju u nich depresji, jak i zwiększa prawdopodobieństwo uzależnienia.

Temat marihuany stał się szczególnie gorący, gdy w połowie lat 60-

tych ubiegłego wieku wyizolowano z niej delta-9-tetrahydrokannabinol, w skrócie THC. Właśnie ta substancja odpowiada w głównym stopniu za właściwości halucynogenne i przeciwbólowe. Konopie indyjskie zawierają jeszcze około 60 innych związków o podobnej budowie. Grupa tych związków nazywana jest zbiorczo jako fitokannabinoidy. Warto zaznaczyć, że niektóre związki należące do opisywanej grupy nie wykazują działania halucynogennego, a jedynie

mi CB1 i CB2 i prawdopodobnie dlatego jest on pozbawiony działania psychotycznego. Jego mechanizm działania wiąże się z innym układem neuroprzebieżnikowym występującym u człowieka, a mianowicie układem serotoninowym. CBD wykazuje działanie przeciwwymiotne, przeciwzapalne, przeciwbólowe, przeciwdrgawkowe, przeciwłękowe. W badaniach na zwierzętach laboratoryjnych wykazano, że hamuje on kumulację patologicznych białek prionowych, stąd próby wykorzystania kannabidiolu w terapii chorób prionowych, na przykład choroby Creutzfeldta i Jakoba.

W połowie XX wieku większość krajów bardzo restrykcyjnie podchodziła do posiadania, rozprzestrzeniania oraz używania marihuany. Na początku lat 70-tych niektóre kraje złagodziły jednak swoje prawo. Najbardziej liberalne podejście zaprezentował rząd Holandii,

one nazywane endokannabinoidami, a przykładem jest anandamid, substancja podobna w swojej budowie

do THC. Wspomniany już wcześniej kannabidiol (CBD) prawdopodobnie w ogóle nie oddziałuje z receptora-

REKLAMA

ZAPOMNIJ O BÓLU

NA CAŁY DZIEŃ I CAŁĄ NOC*

UŻYWAJ RANO I WIECZOREM
DO **24h** ULGI W BÓLU

VOLTAREN MAX Diklofenak dietyloamoniowy 23,2 mg/g Żel Wskazania do stosowania Voltaren MAX jest wskazany do stosowania u dorosłych i młodzieży w wieku powyżej 14 lat. Produkt działa przeciwbólowo, przeciwzapalnie i przeciwobrzękowo. Stosowany jest w miejscowym leczeniu: Dorosli i młodzież powyżej 14 lat: pourazowych stanów zapalnych ścięgien, więzadeł, mięśni i stawów (np. powstałych wskutek skręceń, nadwyrężeń lub stłuczeń), bólu pleców, ograniczonych stanów zapalnych tkanek miękkich takich, jak: zapalenie ścięgien, łokieć tenisisty, zapalenie torebki stawowej, zapalenie okołostawowe. Dorosli (powyżej 18 lat), ograniczonych i łagodnych postaci choroby zwyrodnieniowej stawów. Przeciwwskazania znana nadwrażliwość na diklofenak lub na którąkolwiek substancję pomocniczą produktu, u pacjentów, u których astma, obrzęk naczynioruchowy, pokrzywka, czy ostre nieżyty błony śluzowej nosa są wywoływane przez kwas acetylosalicylowy lub inne niesteroidowe leki przeciwzapalne, ostatni trymestr ciąży, u dzieci i młodzieży poniżej 14 lat. Podmiot odpowiedzialny GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Sp. z o.o. v.VIII.2021. *działanie przeciwbólowe do 24 godzin przy aplikacji żelu co 12 godzin. PM-PL-VOLT-21-00121

Przed użyciem zapoznaj się z ulotką, która zawiera wskazania, przeciwwskazania, dane dotyczące działań niepożądanych i dawkowanie oraz informacje dotyczące stosowania produktu leczniczego, bądź skonsultuj się z lekarzem lub farmaceutą, gdyż każdy lek niewłaściwie stosowany zagraża Twojemu życiu lub zdrowiu.

Na początku lat 70-tych niektóre kraje złagodziły jednak swoje prawo. Najbardziej liberalne podejście zaprezentował rząd Holandii, który zezwolił na posiadanie małych ilości marihuany. W Polsce marihuana jest obecnie legalnie dostępna wyłącznie z przepisu lekarza i nazywamy ją medyczną marihuaną. Różni się ona zawartością THC oraz CBD, co pozwala osiągnąć różne kliniczne efekty u pacjenta.

który zezwolił na posiadanie małych ilości marihuany. W Polsce marihuana jest obecnie legalnie dostępna wyłącznie z przepisu lekarza i nazywamy ją medyczną marihuaną. Różni się ona zawartością THC oraz CBD, co pozwala osiągnąć różne kliniczne efekty u pacjenta. Charakterystyczny jest jej sposób podania, przy użyciu waporyzatora. Pozwala on na podgrzanie suszu i uwolnienie substancji aktywnych, bez wydzielania substancji smolistych, które powstają podczas palenia. Kuracja medyczną marihuaną zarezerwowana jest

dla tych pacjentów, którzy nie reagują na standardowe leczenie. Warto podkreślić, że bez recepty możemy kupić inne preparaty z konopi, między innymi kremy, czy tzw. "olejki z marihuany". Preparaty te zostały jednak oczyszczone z substancji halucynogennych i zawierają przede wszystkim kannabidiol, czyli CBD.

Z całą pewnością można stwierdzić, że Cannabis sativa to roślina o dwóch obliczach. Wraz ze wzrostem wiedzy na jej temat, coraz bardziej docenia-

my jednak potencjalne korzyści z jej stosowania, starając się równocześnie zminimalizować skutki jej użycia, a możliwości medycznego użycia tej rośliny oraz jej związków na pewno nie zostały jeszcze wyczerpane. Sądzę, że nie pomyłę się pisząc, że o marihuanie usłyszymy jeszcze nie raz.

SZYMON SIUDAK

Pracownik Apteki

REKLAMA

ZWIĘKSZ SWOJE SZANSE NA RZUCENIE PALENIA Z **NiQuitin***

PLASTRY

TABLETKI

PASTYLKI

**24 - godzinne
uwalnianie
nikotyny**

**Redukują głód
nikotynowy
już w 3 minuty****

**Długotrwała ulga
od głodu
nikotynowego*****

*W porównaniu do placebo. Cahill K, Stevens S, Perera R, Lancaster T. Pharmacological interventions for smoking cessation: an overview and network meta-analysis. Cochrane Database Syst Rev. 2013 May 31(5):CD009329. **Na podstawie oceny szybkości działania NiQuitin Mini 4 mg w porównaniu z placebo; Lozenge Carving Release Study, (S7121359, 2012). ***Dotyczy pastylek 4 mg w porównaniu do placebo; przy stosowaniu 9 lub więcej pastylek na dobę. NiQuitin MINI, 4 mg, tabletki do ssania NiQuitin, 4 mg, pastylki do ssania NiQuitin Przeproczysty, 114 mg; 21 mg/24 godz., system transdermalny. Skład: Nicotinum. 1 tabletkę do ssania NiQuitin Mini zawiera 4 mg nikotyny (w postaci nikotyny z kationem), 1 pastylkę do ssania NiQuitin zawiera 4 mg nikotyny (w postaci nikotyny z kationem). Substancje pomocnicze (w jednej pastylce): aspartam (E951) 0,1 mg, mannitol (E421) 1028,27 mg (2mg) lub 1015 mg (4 mg), sól 15 mg. Jeden plaster NiQuitin Przeproczysty, o powierzchni 22 cm² zawiera 114 mg nikotyny i dostarcza 21 mg nikotyny w ciągu 24 godzin. **Wskazania do stosowania:** NiQuitin Przeproczysty, NiQuitin, pastylki do ssania oraz NiQuitin Mini są wskazane do łagodzenia objawów wynikających z odstawienia nikotyny, takich jak: uczucie głodu nikotynowego, nerwowość, niepokój, drażliwość, zaburzenia nastroju, zaburzenia snu, zaburzenia koncentracji, zwiększenie apetytu, łagodne zaburzenia somatyczne (ból głowy, ból mięśni, zaparcie, zmęczenie), związanych z rzucaniem palenia tytoniu. Końcowym celem terapii jest trwałe zaprzestanie palenia tytoniu. Jeżeli to możliwe produkty NiQuitin należy stosować jednocześnie z programem wspierającym rzucenie palenia. **Przeciwwskazania:** Nie należy stosować w razie nadwrażliwości na nikotynę lub którąkolwiek substancję pomocniczą preparatu, u dzieci w wieku poniżej 12 lat (dotyczy: NiQuitin Przeproczysty), u dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 lat (dotyczy: NiQuitin, pastylki do ssania), u osób z nadwrażliwością na orzechy ziemne lub soję (dotyczy: NiQuitin, pastylki do ssania), u osób niepalących. **Podmiot odpowiedzialny:** Perrigo Poland Sp. z o.o. NQ/AL/2021/562

Przed użyciem zapoznaj się z ulotką, która zawiera wskazania, przeciwwskazania, dane dotyczące działań niepożądanych i dawkowanie oraz informacje dotyczące stosowania produktu leczniczego, bądź skonsultuj się z lekarzem lub farmaceutą, gdyż każdy lek niewłaściwie stosowany zagraża Twojemu życiu lub zdrowiu.

27